

Հաստատված է՝ Մանկավարժության օրենքով 19 թիվ 16.05.2025թ. նիստում

Մանկավարժության օրենքով զարգացվել է՝ *Ա. Թովույան* Թովույան

**«Մանկավարժություն» առարկայի
ընդունելության քննության հարցաշար**

1. Մանկավարժական գիտության օբյեկտը, առարկան և արդի խնդիրները:
Մանկավարժական գիտության և պրակտիկայի փոխադարձ կապը:
2. Մանկավարժական գիտության առանձնահատկությունները և զարգացման փուլերը:
3. Մանկավարժության տեսական և մեթոդաբանական հիմքերը:
4. Մանկավարժական հետազոտության բովանդակությունը, տրամաբանությունը և գիտական հասկացությունները:
5. Գիտական ճանաչողության մեթոդների էությունը, բովանդակությունը, բնութագիրը և դասակարգումը:
6. Մանկավարժական հետազոտության տրամաբանական և էմպիրիկ մեթոդները:
7. Մանկավարժական հետազոտության տեսական և պատմահամեմատական մեթոդները:
8. Կրթության փիլիսոփայությունը՝ որպես մանկավարժական գիտության ճյուղ, օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: Կրթության սահմանման փիլիսոփայական տեսանկյունը:
9. Կրթության փիլիսոփայության ժամանակակից տեսությունների ընդհանուր բնութագիրը:
10. Դաստիարակության փիլիսոփայության էությունը:
11. Արժեքային պատկերացումների և գաղափարների զարգացումը որպես ընդհանուր պատմական գործընթաց:
12. Անձի զարգացման շրջափուլերը: Անձի զարգացման վրա ազդող գործոնները:
13. «Մարդ», «անձ», «անհատ» հասկացությունների բնութագրումը: Անձի սոցիալականացման գործընթացի ընդհանուր բնութագիրը:
14. Դիդակտիկայի հիմնական հասկացությունները:
15. Կրթության բովանդակությունը, էությունը և նրա պատմական բնույթը:
Կրթության բովանդակությունը արտահայտող փաստաթղթերը:
16. ՀՀ կրթության համակարգի կառուցվածքը, զարգացման միտումները:
17. «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքը /1999թ./:
18. «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքը /2009 թ./:
19. Կրթական չափորոշիչներ, կրթական բարեփոխումները արդի փուլում:

20. Ընդունակությունների, գիտելիքների, կարողությունների, հմտությունների գիտական բնութագիրը:
21. Ուսուցման տեսական-մեթոդաբանական հիմքերը: Ուսուցման ժամանակակից տեսությունները և հայեցակարգերը:
22. Ուսուցման օրենքները, օրինաչափությունները և սկզբունքները բուհում:
23. Ուսուցման մեթոդներն ու միջոցները բուհում:
24. Ուսումնական գործունեության դրդապատճառները:
25. Սովորողների իմացական գործունեության ձևերը:
26. Իմացական գործընթացի ակտիվացման և ինքնուրույնության ձևավորման մանկավարժական պայմանները:
27. Ուսուցչի և աշակերտի փոխգործունեության էությունն ու ձևերը:
28. Մանկավարժական գործունեության էությունը, առանձնահատկությունները և դրա ինովացիոն ուղղվածությունը հանրակրթական դպրոցում:
29. Մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության զարգացման ուղիները:
30. Ուսուցչի մասնագիտական կոմպետենցիաների բնութագիրը:
31. Մանկավարժական նախագծում, դրա հիմնական սկզբունքները:
32. Մանկավարժական հայտորոշման (դիագնոստիկա) նպատակը և խնդիրները հանրակրթական դպրոցում:
33. ՏՀՏ-ի մանկավարժականացման առանձնահատկությունները:
34. Ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների դասակարգումը:
35. Զարգացնող ուսուցման տեխնոլոգիաներ:
36. Պրոբլեմային ուսուցման էությունը, կառուցվածքն ու մեթոդները:
37. Ծրագրավորված և տարբերակված ուսուցման տեխնոլոգիաներ:
38. Հեռավար ուսուցման տեխնոլոգիա:
39. Ուսուցման կոլեկտիվ եղանակը, էությունը, կառուցվածքը: Ուսուցման տեխնոլոգիայի նախագծման տրամաբանությունը:
40. Մոդուլային ուսուցման տեխնոլոգիա:
41. Անհատական ուսուցման տեխնոլոգիա:
42. Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիա:
43. Հումանիստական և անձնուղղորդ տեխնոլոգիաներ:
44. Ուսուցման կազմակերպման ձևերն ու դրանց զարգացման միտումները հանրակրթության համակարգում:
45. Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը և դրա ազդեցությունը անձի զարգացման գործընթացի վրա:
46. Աշակերտական ինքնավարությունը ժամանակակից դպրոցում:
47. Ուսուցման կազմակերպման ձևերն ու դրանց զարգացման միտումները բարձրագույն կրթության համակարգում:

48. Մասնագիտական կրթության նպատակը և բովանդակությունը:
49. Մանկավարժական կրթության համակարգի կայացման փուլերը ՀՀ-ում:
50. Ուսանողների ուսումնահետազոտական և գիտահետազոտական աշխատանքների կազմակերպման տեսակներն ու ձևերը:
51. Բուհի դասախոսի գործունեության հոգեբանամանկավարժական առանձնահատկությունները: Դասախոսի և ուսանողի փոխգործունեության ձևերը:
52. «Ուսուցման որակ» հասկացության բնութագրումը: Ուսուցման որակի հսկողությունը, ձևերն ու տեսակները:
53. Ուսուցման արդյունքների վերահսկողության և գնահատման ժամանակակից համակարգը:
54. Դաստիարակության տեսությունների դասակարգումը: Հումանիստական դաստիարակության հայեցակարգը:
55. Դաստիարակության գործընթացի ներքին տրամաբանությունը, օրինաչափությունները և հակասությունները:
56. Դաստիարակության գործընթացի կառավարումը հանրակրթական դպրոցում:
57. Դաստիարակության գործընթացի կառավարման առանձնահատկությունները բուհում:
58. Դաստիարակության բովանդակային բաղադրամասերի վերլուծությունն ու ինտեգրման հիմնավորումը:
59. Դաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը և ձևերը բուհում:
60. Ընտանիք-դպրոց համագործակցության ձևերն ու միջոցները:
61. Մանկության ժամանակակից հիմնախնդիրները:
62. Կրթական համակարգերի կառավարման սկզբունքներն ու գործառույթները, դրանց գիտական հիմնավորումը:
63. Կրթական համակարգերի կառավարման մեթոդներն ու ձևերը:
64. Դպրոցի տնօրենի կառավարչական գործառույթները և կառավարման ոճերը:
65. Ուսուցիչների աշխատանքի գնահատումը, վերապատրաստումը, մասնագիտական աճը:
66. Դասղեկ, նրա գործառույթները, աշխատանքի բաժինները, դրանց պլանավորումը:
67. «Մանկավարժական մշակույթ» հասկացության էությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները:
68. Մանկավարժական մշակույթի ձևավորման ուղիները:
69. Մանկավարժական հաղորդակցման էությունը, կառուցվածքը, ոճերը և մոդելները:
70. Բարձրագույն կրթության դիդակտիկական համակարգը:

71. Մանկավարժական պրակտիկայի գործառնությունները և կազմակերպման սկզբունքները:
72. Դպրոցների ձևավորումն ու զարգացումը Հայաստանում հայ գրերի գյուտից հետո:
73. Հայ մանկավարժները դաստիարակության մասին:
74. Միջնադարյան համալսարանները Հայաստանում:
75. Մասնագիտական դպրոցների ձևավորումն ու զարգացումը Հայաստանում:
76. Դպրոցների ձևավորումը Արցախում 5-12-րդ դարերում:
77. Խորհրդային շրջանի դպրոցը և մանկավարժական միտքը (20-րդ դար):
78. Նոր շրջանի հայ դպրոցն ու մանկավարժական միտքը (19-րդ դ.):
79. Նորագույն շրջանի արևմտաեվրոպական և խորհրդային դպրոցն ու մանկավարժական միտքը:
80. Կրթության ազգային համակարգերի ինտեգրացման գործընթացը: Եվրոպական միասնական կրթական տարածքի ձևավորման գործընթացը /ընդհանուր հետազոտական, կրթական, մշակութային տարածք/:
81. Հետխորհրդային շրջանի կրթական տարածքի ձևավորումը:
82. Ուսուցման գործընթացի հումանացումը:
83. Հանդուրժողականության դաստիարակությունը:
84. Այլընտրանքային դպրոցներ: Մասնավոր դպրոցներ:
85. Բարձրագույն կրթության երկաստիճան համակարգի ներդրումը՝ «Բակալավրիատ», «մագիստրատուրա»:
86. ՀՀ-ի ինտեգրումը. բոլոնյան գործընթաց: Հետբուհական կրթության համակարգը:
87. Երեխաների իրավունքների պաշտպանության հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ:
88. Երեխաների ազատության հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ:
89. Կրթական միջավայրի հումանացման և վալեոլոգիականացման մանկավարժական պայմանները:
90. Մանկավարժության ժամանակակից հիմնախնդիրները:
91. Ուսուցչին ներկայացվող ժամանակակից պահանջները:
92. 21-րդ դարի փափուկ հմտությունները:
93. Քննադատական մտածողության ձևավորման միջոցներն ու ուղիները:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Ասատրյան Լ.Թ., Հակոբյան Գ.Հ., Ասատրյան Մ.Ա., Գևորգյան Մ.Մ., Կարապետյան Ն.Զ., Բաղդասարյան Ա.Ա., Մանկավարժություն, Երևան, Արտագերս, 2017, 360 էջ:
2. Ասատրյան Լ.Թ., Ասատրյան Մ.Ա., Սաֆարյան Ն.Ա., Դպրոցի կառավարման հիմունքներ, Երևան, Արտագերս, 2018, 244 էջ:
3. Ասատրյան Լ. Թ. և ուրիշներ Կրթության համակարգի կառավարման հիմունքները (ուսումնամեթոդ. ձեռնարկ), Երևան, Զանգակ-97, 2003թ., -224էջ
4. Ասատրյան Զ.Ա., «Տարրական կրթության մանկավարժություն» ուսումնամեթոդական ձեռնարկ (դասախոսությունների ժողովածու), Եր.: Տիգրան Մեծ, 2017թ.:
5. Թորգոմյան Լ.Վ., Մանկավարժական արժեքանության հիմունքներ, Երևան, 2011թ.:
6. Թովուդյան Ա.Օ., Հումանիստական դաստիարակության հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ, Եր.: Լինգվա, 2009թ.:
7. Թովուդյան Ա.Օ., Լեոն Շանթի մանկավարժական հայացքները:
8. Թովուդյան Ա.Օ. և ուրիշներ, Մանկավարժական առողջագիտությունը տարրական դպրոցում, Երևան, 2017թ.
9. Թովուդյան Ա.Օ. և ուրիշներ, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները տարրական դպրոցում, Երևան, 2018թ.
10. Թովուդյան Ա. Օ. և ուրիշներ «Մեդիատեխնոլոգիաները տարրական դպրոցի մանկավարժական գործընթացում»-Երևան 2020թ.:
11. Թովուդյան Ա. Օ., Կրթական միջավայրի հումանացման գործընթացի մանկավարժական պայմանները, «Սոցիալ-մշակութային միջավայրի ազդեցությունը մանկության վրա. մարտահրավերներ և լուծումներ»միջազգային գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, , ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն, Երևան 2021թ.էջ20-32:
12. Թովուդյան Ա. Օ., Մանկավարժության զարգացման ժամանակակից հիմնախնդիրներ, «Բարձրագույն մանկավարժական կրթության հիմնախնդիրները և զարգացման հեռանկարները» միջազգային գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, ՀՊՄՀ, Եր.-2023, էջ 602-612:
13. Խաչատրյան Ս., Կրթության փիլիսոփայություն /Ձեռնարկ ուսանողների համար / Երևան 2009թ.:
14. Հակոբյան Գ. Հ., Մանկավարժական պրակտիկայի ուղեցույց: Մեթոդական ձեռնարկ, Եր.: Արտագերս, 2017թ.:
15. Հակոբյան Ն. և ուրիշներ, Մանկավարժական հաղորդակցում, Երևան, 2010թ.:
16. Հարությունյան Ն., Առաքել Բահաթրյան, Երևան, 1992թ.:
17. Ղույումչյան Գ.Ե., «Մանկավարժություն», գիրք 1-ին, էջ 14, Երևան, 2005թ.:
18. Մովսիսյան Ա., Ուրվագծեր հայ դպրոցի և մանկավարժական մտքի պատմության, Երևան, 1958թ.:
19. Շավարշյան Ա.Մ. Հայ մանկավարժներ, Երևան, գիրք Ա, 1958 թ.:

20. Շավարշյան Ա.Մ. Հայ մանկավարժներ, Երևան, գիրք Բ, 1964 թ.:
21. Սահակյան Ա.Ս.Մանկավարժական մտքի պատմություն, Երևան, 2010թ.:
22. Միմոնյան Յ.Ռ., Ակնարկներ հայ դպրոցի և մանկավարժական մտքի պատմության, Երևան, 1971թ.:
23. «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքը /1999թ./:
24. «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքը /2009 թ./
25. Ефремов О.Ю., Педагогика, М.,2009.
26. Пидкасистий П.И., Педагогика, М.,2006.
27. Пионова Р.С., Педагогика высшей школы, Минск, 2005.
28. Пискунов А.И., История педагогики и образования, М., 2005.
29. Попов, В.А. История педагогики и образования [Текст]: учеб. пособие для студентов вузов ред. В. А. Сластенин. - М.: Академия, 2010.
30. Селевко Т.К. Современные образовательные технологии. М., 1998.
31. Сластенин В.А. и др. Педагогика: Учебное пособие для студ. пед. учеб./В. А. Сластенин, И. Ф. Исаев, А. И. Мищенко, Е. Н. Шиянов., -8-е изд. -М.:Академия. 2008.
32. Старикова, Л.Д. История педагогики и философия образования [Текст]: учеб. пособие для студентов - Ростов н/Д: Феникс, 2008.
33. Джуринский А.Н. История педагогики: Учеб. пособие для студ. педвузов . — М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000.
34. Лихачев: курс лекций / Б.Т. Лихачев; под ред. В.А. Сластенина.- М.: Гуманитар.изд.центр ВЛАДОС, 2010.- 647 с. – (Педагогическое наследие).